

KENDİNDEN NEFRET EDEN TÜRKLER VE SOYKIRIM TARTIŞMASI - DAILY SABAH - 07.02.2019

Hakan YAVUZ

Blog No: 14
15.02.2019

Günümüzde trajik 1915 olaylarıyla ilgili tartışmalar, genellikle kişisel fikirlerini belirtmek konusunda hevesli, fakat 19. yüzyıl Ermeni-Osmanlı ilişkileri konusunda yeterli bilgi sahibi olmayan kişilerce yönlendiriliyor. O dönemde Avrupa, Osmanlıyı işgal etmek için yerel halkları kışkırtarak isyanları tetiklerken Osmanlıyı Avrupanın hasta adamı ilan etmişti. Bazı Ermeniler de dahil olmak üzere pek çok Türk karşıtı grup, ya emperyalist güçlerin, Ermeni milliyetçiliğini Osmanlı devletine karşı kullanma manevralarından büyük ölçüde habersizler, ya da oryantalist ve Türk karşıtı söylemleri taklit ederken kendilerini batılılar gibi göstererek tatmin etmeye çalışıyorlar.

Türklere yönelik yaygın soykırım söylemi zamana ve koşullara göre formu ve anlatımı değişmiş olsa bile, yüzyıllar boyunca yayılmış ancak Türk ve İslam nefreti konusunda hep aynı anlamsal çerçeveyi korumuş olan Korkunç Türk imgesine dayanmaktadır. Korkunç Türk imgesi, tarihte kendinden önce gelenlerle aynı yoğun nefretle Soykırımcı Türk algısına dönüşmüştür. Daha önce olduğu gibi, bugünkü Türkofobi dalgası da, Avrupa ve Rus tarihinde ve günümüz siyasi bilincinde kökleşmiş Türk nefreti eğilimini yeniden üretip çoğaltmaktadır.

Bu algı, Türkleri Hristiyanları öldürüp, İslamı Anadoluya yayan deccal ve barbarlar olarak nitelendiren tarihsel önyargıların devamıdır. Türkofobinin bu dinamiği, Avrupa genelinde, her zaman ve her şeyden önce modern Türk devletine ve Türk varlığına yönelmektedir. Trajik bir şekilde bu nefret, yakın dönemde, o zamanlar Londra ve Parisin desteğini alan Sırp ve Hırvat soykırımcıları tarafından Türk olarak etiketlenen Bosnalı ve Arnavut Müslümanlara yapılan soykırım ve etnik temizlikte kendini göstermiştir.

Neden Türkiyenin en iyi okullarından mezun ve Kemalist bir arka plana sahip bazı Türkler

bu Türk karşıtı söylemi içselleştirdi? Bu soru 1915 olaylarını nasıl tanımlayacağımıza dair çok titiz bir inceleme gerektiren- tartışmada giderek daha yaygın bir hal aldı. Türklere karşı olan kadim nefreti sürdürmek isteyenler Korkunç Türk imgesi ve söylemlerini de kullanarak bu olayları soykırım olarak tanımlıyor. O zaman soru şu ki, neden bazı Türkler, I. Dünya Savaşı sırasında yaşanan tarihi süreci ve Osmanlı halklarının çektiği büyük acıları incelemeden ya da anlamadan, 1915 olaylarını soykırım olarak kabul etmektedir. Taner Akçam gibi yazarlar tarafından popülerleştirilmiş olan bu söylemin, I. Dünya Savaşı öncesinde, Balkanlar ve Kafkaslardaki Osmanlı Müslümanlarına yönelik etnik temizlik ve katliamların uzun tarihini kasıtlı olarak göz ardı ettiği de belirtilmelidir.

Türk toplumu bir yandan dışarı açılırken bir yandan da parçalanmaya başladı. Solcular, liberaller ve öyle veya böyle muhalifler (devleti Kemalist olarak tanımlayan İslamcılar da buna dâhil) 1915 olaylarına, gerçekte neler olduğunu öğrenme arzusundan ziyade, birleşik bir muhalefet kurarak kendilerini devlet ve devlet merkezli söylemlerden uzaklaştırmak için eğildiler. 1915 olaylarını birkaç noktayı vurgulamak amacıyla soykırım olarak nitelendirmeyi tercih ettikleri görülüyor.

İlk olarak, 1915 olaylarını soykırım olarak nitelendirerek, devlet ve milliyetçilik karşıtı olduklarını savunuyorlar; bunu yaparak batıda, özellikle de liberal çevreler ve Türkiyenin Batı Asyadaki tarihi liderlik rolünü tekrar kazanmasından çekinen kesimler nezdinde meşruiyet iddia ediyorlar..

İkinci olarak, bu temelsiz soykırım ilanının onlara Beyaz Türk statüsünü kazandırdığını ve kendilerini Siyah Türklerden(marjinalize edilmiş, dindar ve milliyetçi Anadolular) ayırabileceklerine inanıyorlar. Bu Türkler, Avrupalı ve liberal olarak tanınmak istiyor ve Avrupanın kendilerinden istediklerini düşündükleri şeyleri talep ediyorlar. İmajları ve istekleri o derece bilinçsizce taklit ediyorlar ki, asıl amaçları aydın liberaller veya solcular haline gelmek olduğundan tartışılan konular dahi fuzuli hale geliyor. Zamanla başkalarının gözünde kendilerini nasıl görüyorlarsa ona dönüşüyorlar. Efendilerinin algı ve pratiklerinin bu derece taklit edilmesi ve Avrupalı olarak tanınma arzuları, mevcut tartışmada önemli bir rol oynamaktadır.

Son olarak, durumu algıladıkça devlet merkezli argümanı reddetme ve mazlum yansıtılan tarafla ittifak yoluna girmişlerdir. Uzun lafın kısası, soykırım tartışmasını sürdürmek veya daha fazla tarihsel olayı soykırım olarak nitelendirmenin artık daha ziyade mevcut siyaset ve yaygın bir sosyokültürel aşağılık hissiyle alakalı olduğu yeni bir aşamaya geçtik. Bunun, Türkiye, demokratik ve liberal devlet statüsünü yeniden pekiştirdiğinde dağılmaya başlayacak kısa süreli bir eğilim olduğuna inanıyorum. Son olarak bu soykırım söyleminin Suriyedeki Esad rejiminin gerçek soykırımını göz ardı ettiği not edilmelidir. Bunun yerine Batıdan ve Türkiyeden belli kesimler, Türkiyedeki Kürtlerin tam vatandaşlık haklarına sahip olmasına ve çoğunluğunun Türkiyenin batısında huzur içinde yaşamasına rağmen, Türkiyenin PKK ve YPGye karşı düzenlediği terörle mücadele operasyonlarını Kürtlere karşı katliam olarak nitelendirmektedir. Ayrıca, geçen yıl Washingtondaki Türk Büyükelçiliği dışındaki şiddet içeren gösterilerde görülebileceği gibi, Fethullah Gülen Terör Örgütünün de (FETÖ) çoğunlukla radikal Ermeni ve Kürt gruplarla ittifak halinde soykırım söylemine katıldıkları ortaya çıkmıştır.

Ünlü bir Gülen takipçisi olan Enes Kanter, Batının önyargılarına hitap ederek, Başkan Erdoğan için Yüzyılımızın Hitleri ifadesini kullandı. Türkiyenin terörle mücadele operasyonlarında sivil hayatı ve altyapıyı korumak pahasına ağır kayıplar vermeye razı olduğu belirtilmelidir. Anadolu Ajansının Rakka, Musul ve Gazzedeki topyekûn yıkım ile Afrindeki çok sınırlı seviyede gerçekleşen yıkım ve insan kaybı arasındaki karşıtlığı gösteren fotoğraflarından da görülebileceği gibi zaten başka söze de gerek yoktur.

* Utah Üniversitesi Siyasi Bilimi Profesörü

** Fotoğraf: Bodleian Kütüphanesi, Bonaparte Mısırda, korkunç bir Türk büyük milletine hediye etmek için mumya hazırlıyor.

*** Bu yazı, Hakan Yavuz'un Daily sabah'ta İngilizce olarak yayınlanan "Self-Hating Turks and the Genocide Debate" başlıklı yazısının Türkçe'ye çevirisidir.

Çeviren: Hakan Kaçmaz (AVİM Uygulamalı Eğitim Programı)

Yazar hakkında :

Atıfta bulunmak için: YAVUZ, Hakan. 2026. "KENDİNDEN NEFRET EDEN TÜRKLER VE SOYKIRIM TARTIŞMASI - DAILY SABAH - 07.02.2019." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Blog No.2019 / 14. Şubat 15. Erişim Kasım 22, 2026. https://avim.org.tr/public/Blog/KENDINDEN-NEFRET-EDEN-TURKLER-VE-SOYKIRIM-TARTISMASI-DAILY-SABAH-07-02-2019

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır